Ner. 258. ROK 1843. SOBOTA 11 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Opieki N. M. P.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Wrzesław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopień ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
6	27 0, 553	† 7, 7	3, 77	Południowy słaby	Chmurno	o 9 god. mały deszcz
9 2	0, 185	8, 2	3, 28	Zachodni ,,	,	Deszcz
10	1, 619	4, 6	2, 67	Żaden	,,	Deszcz

Cześć Urzedowa.

Nro 21241.

DYRERCYA POLICYI.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do wiadomości iż w dniu 15 między godziną 7 a 8 wieczór znalezionym został na drodze za bramą Floryańską na Kleparzu tłumaczek czyli felaiza w któréj się rozmajte suknie i bielizna znajduje. Ktoby przeto takową zgubił, po odebranie zdowodami w termi nie trzech miesięcy zgłosić się zechce po upływie bowiem terminu przez publiczną licytacyą sprzedana zostanie.

Kraków d. 17 Października. 1843 r.

Dyrektor Policyi.
Wolfarth.
(3r. *Ducillowicz* Sekr.

Nro 1141.

Archikonfraternia Miłosierdzia i Banku Pobożnego.

Postępując w duchu art. 54 ordynacyi prze Senat Rządzący zatwierdzonéj, zawiadamia wszystkich, których dotyczeć może, iż fanty klejnotowe, które od lat dwóch, i sukienne które od roku i sześciu tygodni w Banku Pobożnym zastawione, wykupionemi nie zostały, dnia 13 Listopada i następnych 1843 roku od godziny 9 z rana do 1 z południa w kamienicy przy ulicy Siennéj pod L. 53 przez publiczna licytacyą sprzedanemi będą: a po odtrąceniu ilości z Banku na zastaw powziętéj, reszta czyli nadwyżka w ciągu lat 6 od licytacyi rachując, właścicielom zwróconą zostanie; nie odebrana zaś po upływie tego czasu, stanie się Banku własnością.

Kraków d. 6 Października 1843. r.

Starszy Archikonfraternii
BARTYNOWSKI.
(3r.) Marcin *Strzelbicki* Sekr.

NOTARYUSZ PUBLICZNY.

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu

Podpisany Notaryusz publiczny W. M. Krakowa i J O. podaje do publicznéj wiadomości, iż na żądanie strony interessowanéj, w d. 20 i następnych b. m. i r. o godz, 9 z rana w domu N. 504. przy ulicy Floryańskiej w Krakowie sprzeda przez publiczną licytacyą różne effekta jako to: srebro, naczynia pakfenkowe,

miedź bieliznę stołową, porcellanę, szkło norymberszczyznę, tokarszczyznę. zwierciadła', estampy, zegary, sprzęty sztafierskie, firanki zróżnemi ozdobami, naczynia blaszane, lampy, billard, meble, stolarszczyznę, pisma peryodyczne, wina francuzkie i reńskie, austryackie, wódki, likiery, konserwy, szkło piwnicze etc. etc.

Kraków d. 8 Listopada 1843 r.

(2r.) (podp.) Fran. Xawery *Placer.*

NOTARYUSZ PUBLICZNY

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podpisany notaryusz publiczny podaje do publicznéj wiadomości iż w dniu 15 Listopada 1843 r. o godz. 9 rano w domu przy ulicy ś. Jana pod L. 484/5 sprzedanemi zostaną przez publiczną licytacyą pościel; bielizna, garderoba i różne ruchomości.

Kraków d. 8 Listopada 1843 r.

Ekielski Not. Pub.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 5 *Listopada* —

N. Pan, w skutek przedstawienia JO. xcia Namiestnika królestwa, najmiłościwiéj dozwolić raczył powrócić do królestwa Józefowi Kuleszyńskiemu, wychodźcowi polskiemu, będącemu rodem z gubernii Kieleckiéj ze wsi Konieczno, a obecnie znajdującemu się we Francyi, w mieście Chateauroux, bez uwolnienia wszakże majątku jego od konfiskaty.

— *Berlin* 26 *Października* —

Tutejszy związek oświaty izraelitów wyznaczył po 200 tal. nagrody za napisanie najlepszych dwóch dzieł następujących: 1) Przegląd historyczny rabinizmu i kaznodziejstwa izraelskiego od r. 1782 aż do ostatnich czasów, połączony z objaśnieniem dawniejszego ich stanu i przedstawieniem potrzeb teraźniejszych. 2) Podręczna historya żydowska dla nauczycieli i klas oświeceńszych, od Alexandra W. aż do naszych czasów. Termin przysłania tego rodzaju prac oznaczony najpóźniéj na dzień 3 Marca 1845. Dzieło uwieńczone nagrodą, staje się własnością autora i najdaléj w przeciągu roku ma być wydrukowane. Dyrektorem tego związku jest dr. S. Stern; sekretarzem, Ludw. Lesser.

Pralat hollenderski, biskup in partibus i wikaryusz apostolski w Breda, Mons. Van Hoogdonck, mianowany został assystentem tronu papiezkiego. Pierwszy to raz z duchownych Hollandyi, który zaszczycony zostaje tą godnością.

— *Paryż* 12 *Października.* —

Xiążę Joinville otrzymał nowe stanowisko w zarządzie marynarki. Mianowany jest prezesem kommissyi, która się ma zająć roztrząsaniem doświadczeń i propozycyi w polepszeniu uzbrojenia parowych okrętów. Kapitanowie Bruot i Janvier i inżenier Pretot są mu dodani.

Moniteur parisien donosi że hr. Salvandy w przyszłą niedzielę lub w poniedziałek opuści Paryż, aby się udać na poselstwo do Turynu.

Dzisiejszy Ner dz: *Revue de l' Orient* wyjaśnia smutne następności zaszłych sporów w Makao między p. Ratti-Menton i Pułkownikiem Janciguy, i dowodzi, że przez to, zawarcie oddzielnego traktatu handlowego, które pułkownik Jancigny był bliski przywieść do skutku, odroczone zostało. Korrespondent dziennika *Revue de l'Orient* donosi, że znakomita urzędowa osoba, która w Kantonie sprawuje tymczasowo urząd prefekta, udała się niedawno umyślnie do Makao, aby odwidzić pułkownika Janciguy, co dotąd w etykiecie chińskiej nie zdarzało się. Pierwéj nieco ten sam Prefekt Kantonu raportował do Pekinu, »że między wszystkiemi narodami europejskiemi Francuzi są najdawniejszemi przyjaciołmi chińczyków, że rząd chiński nie miał nigdy powodu narzekania na nich i że, gdy zawiązane są z niemi układy handlowe, należałoby coś więcéj na ich korzyść uczynić niż dla innych narodów. Ten sam korrespondent dodaje, że rząd pekiński upoważnił Prefekta Kantonu do rozpoczęcia z pułkownikiem Janciguy układów handlowych, które też pomyślny wzięły początek, gdy nadspodzianie list p. Ratti Menton ogłoszony został w Makao w *Chinese Repository*, przez który zaprzeczony został panu Jancigny charakter publiczny. To było dostatecznem do zerwania zawiązanych układów Tak p. Jancigny jak p. Ratti Menton zostali obaj odwołani. Pierwszy z powodu, że jego missya już się powieźć nie może, drugi, aby swe trudne do pojęcia postępowanie w Chinach osobiście usprawiedliwił przed rządem.

Donoszą z Yvetot: Ucieczka, która przypomina ucieczkę sławnego Lavalette, uskuteczniona zostala w więzieniu miasta Yvetot*)

*) Przy téj okoliczności udzielamy tu krótki interesujący ys historyczny miasta Yvetot; Liczy on teraz 10,000 ludności, wzniosło się przez fabryki i handel, Gdy Clotar 1; 536 s. zabił pana Yvatotu i za to przez Papieza klątwą został zagrożony uwolnił dom Yvetotów od składania hołdownictwa, i uznał jego własność za samowładną, poczem panowie Yvetotu używali przez długi czas tytułu Króla.

Niejaki Garelli rodem z Pruss, aresztowany w Havrze w skutku rozkazu prokuratora król. de. Niższéj Sekwany, znajdował się od kilku dni w więzieniu tego miasta, oczekując na korrespondencyę, która go miała zaprowadzić do Paryża.

W ciągu dnia 12 dwie damy pięknie ubrane mieniące się jedna żoną, druga siostrą uwięzionego i mówiące dobrze po niemiecku, odwidzały go kilka razy, Wieczorem około godz. 6 powróciły jeszcze raz. Dozorca zupełnie spokojny względem zamiaru tych dam, pozostawił je same na chwilę z więźniem, i udał się do przyległego pokoju dla posłania sobie łóżka. W kilka minut potem został przyzwany przez odwidzicielki, z których jedna zapytała go grzecznie, czy może nazajutrz odwidzić swego męża. Druga dama owinięta wielkim szalem, z twarzą ukrytą pod wielkim słomianym kapeluszem, osłonioną woalem, nie rzekła ani słowa. Korytarz w więzieniu jest ciemny, dozorcy nie przyszło na myśl przebieranie się i otworzył drzwi więzienia bez żadnego podejrzenia.

Nazajutrz, gdy się udał do sypialni dla obudzenia Garelli, który miał jechać do Rouen przy korrespondencyi, znalazł próżne gniazdo, z którego ptak uleciał. Siostra Garelliego przepędziła noc w łóżku swego brata, obok trzech innych więźniów, którzy nie mieli żadnego podejrzenia o płci swego kolegi, a rano zeszła była na dół ubrana tylko w spodniczkę i czepek fularowy i kazała sobie drzwi otworzyć temu samemu dozorcy, który dał wymknąć się jéj brat. Widząc ją bowiem przy drzwiach, sądził; że drugi dozorca wpuścił ją bardzo rano.

Na wiadomość o tej ucieczce tak zręcznie ułożonéj, uskutecznionéj przez poświęcenie się kobiety, żandarmy dosiedli koni, ale zbiegły więzień o całą noc był naprzód i udało im się tylko doścignąć i przytrzymać o 4 kilometry od Yvetot bohaterkę tego czynu poświęcenia się bratprskiego. Jestto kobieta około 20 lat mieć mogąca i piękněj twarzy.

— *Londyn* 26 *Października* —

Królowa odbyła wczoraj po południu uroczysty wjazd do Cambridge, i zajęła na mieszkanie Trinity College. Zaraz po przybyciu królowéj nastąpiło w wielkiéj sali, gdzie pod wizerunkiem Newtona urządzony był tron, pierwsze przedstawienie członków uniwersytetu, po poprzedniem podaniu przez wicekanclerza dwóch adresów królowéj i xcia Albrechtowi. Po przedstawieniu pierwszych dygnitarzy uniwersytetu, lorda Steward, biskupa z Ely i innych pojedynczych osób, udała się królowa w towarzystwie swego małżonka, margr. Exeter hr. Delawarr, kanclerza izby skarbowéj Goulbourne i innych, do kaplicy w Kings College, gdzie zająwszy krzesło tronowe królowéj Elżbiety, była obecna na nabożeństwie, w czasie którego wykonano wielkie muzykalne pienia Pergoleza i Mozarta.

Pomimo, że ajenci rządowi znaczne ilości zakupowali papierów, nie nastąpił jednak żaden ruch w interessach giełdowych. Zapewniają, że wybór p. Pettison był téj stagnacyi powodem.

HISZPANIA.

Paryż 26 *Października.* Z Madrytu donoszą pod dniem 18 Października: Wczoraj ministrowie zgromadzili się na wielką radę, na którą wezwali wszystkich znakomitszych senatorów i deputowanych, dla porozumienia się względem kwestyi dotyczącéj uznania pełnoletności królowéj. Postanowiono jednomyślnie, aby ministrowie przedłożyli bezzwłocznie ten projekt. Poczem wszyscy członkowie zgromadzenia pytani byli o zdanie co do ustanowienia rady rejencyjnéj; w ogólności zgodzono się, aby władzy królewskiéj pozostawić zupełną wolność wykonawczą przy odpowiedzialności ministrów. Zgromadzenie rozeszło się z oświadczeniem, że najgoręcéj pragnie widzieć harmonię na zgromadzeniu izb i zapewniając wsparcie dla każdego ministerstwa, które postępować będzie na drodze prawności i uspokojenia kraju.

TURCYA.

Z Paryża 26 *Października.* Podróżni, którzy tu do Paryża wrócili niedawno z Persyi, smutny skreślają obraz obecnego stanu tego kraju. Kilka tureckich pułków z artyleryą, mogłyby przeciągnąć przez całe królestwo Perskie bez żadnéj przeszkody. W Erzerum trwają narady między tureckiemi i perskiemi pełnomocnikami, i zdaje się, iż nie będą miały końca, gdyż pełnomocnik perski coraz nowe wywołuje trudności. Szah perski ma mniéj więcéj ochotę do wojny, ale stan jego skarbu i całego kraju nie dozwala mu uczynić zadosyć téj chęci. Religijne idee Persów obrażone zostały przez krwawy postępek paszy. Bagdadzkiego w przedmiocie ich oddawania czci bostwn, i to z taką siłą opanowało wszystkie umysły, że głos powszechny narodu był za natychmiastowem rozpoczęciem wojny z Turcyą, a rząd mógł tylko stanąwszy na czele, odpowiedzieć powszechnemu życzeniu.

W górach Kurdystanu mieszkała od wieków sekta chrześcian Nestoryańskich, która z zawi-

ścią broniąc i strzegąc swéj niezawisłości; umiała korzystać z swego stanowiska na niedostępnych wierzchołkach gór, usuwając się od władztwa tak ottomańskiego jak i perskiego. Oba te mocarstwa rościły kolejno pretensye do tego ludu, które jednak z powodu trudności dostąpienia do ich siedzib, nie zostały nigdy uporządkowane. Teraz zaś kazała porta na konferencyach w Erzerum oświadczyć, że nie ścierpi dłużéj, aby jéj zaprzeczano praw jéj w tym względzie, i paszy Bagdadzkiemu posłano rozkaz, aby zjednał uznanie zwierzchnictwa Sułtana. Ale pasza widząc niemożność działania przeciw Nestoryanom z wojskiem regularnem, uciekł się do innego środka, celem wypełnienia danego sobie zlecenia. Zwerbował on bandy włóczących się rozbójników kurdyjskich, którzy w czterech różnych punktach wtargnęli do siedzib nieszczęśliwych Nestoryanów, i po krótkim oporze (jak to już z innego źródła było doniesionem) wszystkich w pień wycięli, kobiety tylko i dzieci po całéj Azyi w niewolę zaprzedali.

— *Konstantynopol* 11 *Października* —

Godność W. Logoteta narodu greckiego, zniesiona od kilku lat, została znowu przywróconą i piastującemu ją już dawniéj Mikołajowi Aristarchi powierzoną.

Francuzki konsul Jluy w Egipcie, margr. Lavalette, odpłynął w przeszłym tygodniu do Alexandryi.

Przed kilku dniami zawinął tu francuzki parostatek wojenny *Ramier*, przeznaczony dla tutejszéj stacyi do dyspozycyi poselstwa francuzkiego.

Organizacya wojska ottomańskiego, dzięki usiłowaniom Riza-paszy, została już ukonczoną, i dla tego zbyteczne załogi Konstantynopola i Adryanopola wysłane być mają do innych miast państwa. Wszystkie parostatki rządowe są z tego powodu w ruchu, aby jeszcze przed nastąpieniem burzliwéj pory roku przewiezienie wojsk mogło być uskutecznionem.

Gubernatorem Jerozolimy mianowany został Mirimiran Haidar pasza, bawiący jeszcze za granicą.

Xżę Wołoski, Bibesko, którego wyjazd z Konstantynopola do Bukaresztu oznaczony jest na dzień 13 b. m., ofiarował sułtanowi kilka bardzo kosztownych podarunków, mianowicie: drogiemi kamieniami wysadzany wachlarz, kosztowny zegarek kieszonkowy i brylantami wysadzaną perspektywę. Wartość tych podarków szacują na 500 kies (100,000 złp.)

Pojedyncze rokosze, wzniecone przez Albańczyków w okolicy Vragnii i w Uskup w Macedonii, zostały całkiem przytłumione.

Ostatnie raporta z Syryi, sięgające do dnia 26 Września, donoszą, że kommissya wyznaczona do załatwienia zatargów między Druzami i Maronitami, ustanowiła wysokość wynagrodzenia, jakie druzowie opłacić mają, na 7000 kies (1,400,000 złp.)

Nowy gubernator Syryi kazał niedawno ogłosić firman, który ustanawia przeznaczony dla tego kraju pobór rekrutów na 40,000 głów, z tego wypada 15,000 na pobrzeże, począwszy od Gazy aż do Latakii, łącznie z Napluzą i Jerozolimą.

Dzisiaj minister spraw. zagr. przyzwał do siebie dragomanów pięciu wielkich mocarstw i oświadczył im, że rząd, czując niedogodności, jakie pociągają za sobą prawa wyjątkowe, służące cudzoziemcom w Stambule, uznał potrzebę ustanowienia policyi, lecz że wprzódy chciał zasięgnąć zdania wielkich mocarstw co do tego przedmiotu. Dragomanowie, nie odpowiedziawszy nic stanowczego, donieśli o tem oświadczeniu posłom 5 mocarstw.

— *Dnia* 11 *Października.* —

Dziś o godzinie 11 przed południem, dwa krótko po sobie następujące, dosyć silne trzęsienia ziemi, wypłoszyły naszą ludność miejską z pokojów; szklanki i filiżanki w szafach brzęczały, belki trzeszczały i słychać było huk podobny do grzmotu. Po trzech sekundach uspokoiło się znowu wszystko. Obawiają się ponowienia tych wstrząśnień w nocy.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 9 do dnia 10 Listopada.

Jezierski Władysław hr.; Jezierski Edward hr. Reva Antoni, Krasiński Karol hr., z Polski; — Koziebrodzka Matylda hr., Drohojewska Wiktorya hr. Uwaroff minister ces. ros. Wawronowicz Józef, do Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Rastawiecki Edward baron, Ottini Antonina. Waliszkiewicz. Herdin Józef, Wojciechowski Kazimierz, Wesołowski Felix. Polletyło hr., Potocki Leon hr., Młokosiewicz Anna ob., Weurychowski Jan ob., Howik Ernestyna ob., do Polski; — Hercog Paweł Rybska ob. Wojnarowska Karolina obywatelka, Gost Dorota, do Galicyi; — Brunhaber Franciszek; Sanguszko Władysław Xiążę; Pilat Stanisław, Kossoski Samuel. Sass baron do Pruss.